

C/2024/6825

29.11.2024

ZALECENIE RADY

z dnia 21 października 2024 r.

**w sprawie polityki gospodarczej, polityki budżetowej, polityki zatrudnienia i polityki strukturalnej
Malty**

(C/2024/6825)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241⁽²⁾, którym ustanowiono Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (zwany dalej „Instrumentem”), weszło w życie w dniu 19 lutego 2021 r. Instrument zapewnia państwom członkowskim wsparcie finansowe służące realizacji reform i inwestycji, co pociąga za sobą impuls fiskalny finansowany przez Unię. Zgodnie z priorytetami europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej Instrument przyczynia się do osiągnięcia odbudowy gospodarczej i społecznej oraz do wdrażania zrównoważonych reform i inwestycji, w szczególności reform i inwestycji, których celem jest promowanie zielonej i cyfrowej transformacji oraz zwiększenie odporności gospodarek państw członkowskich. Pomaga również wzmocnić finanse publiczne oraz pobudzić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w średnim i długim okresie, a także zwiększyć spójność terytorialną wewnątrz Unii i wspierać dalsze wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.
- (2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435⁽³⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie REPowerEU”), które zostało przyjęte w dniu 27 lutego 2023 r., ma na celu stopniowe redukcowanie zależności Unii od importu paliw kopalnych z Rosji. Pomogłoby to w osiągnięciu bezpieczeństwa energetycznego i dywersyfikacji dostaw energii w Unii przy jednoczesnym zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zdolności magazynowania energii oraz efektywności energetycznej. Malta dodała do swojego krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności nowy rozdział REPowerEU w celu finansowania kluczowych reform i inwestycji, które pomogą w osiągnięciu celów REPowerEU.
- (3) W dniu 16 marca 2023 r. Komisja wydała komunikat zatytułowany „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.”, aby wnieść wkład w podejmowanie decyzji politycznych i stworzyć warunki ramowe dla zwiększenia wzrostu. W komunikacie tym określono ramy konkurencyjności oparte na dziewięciu wzajemnie potęgujących się czynnikach. Wśród tych czynników na pierwszy plan wysuwają się: dostęp do kapitału prywatnego, badania naukowe i innowacje, edukacja i umiejętności oraz funkcjonujący jednolity rynek jako najważniejsze obszary polityki, których powinny dotyczyć reformy i inwestycje mające sprostać obecnym wyzwaniom związanym z produktywnością, a także wzmocnić długoterminową konkurencyjność Unii i jej państw członkowskich. W następstwie tego komunikatu Komisja wydała – w dniu 14 lutego 2024 r. – komunikat zatytułowany „Roczne sprawozdanie dotyczące jednolitego rynku i konkurencyjności za 2024 r.”. W komunikacie tym wyszczególniono mocne i słabe strony europejskiego jednolitego rynku pod względem konkurencyjności i prześledzono rozwój sytuacji w skali roku pod kątem wskazanych dziewięciu czynników konkurencyjności.

⁽¹⁾ Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

- (4) W dniu 21 listopada 2023 r. Komisja przyjęła roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego (2024), rozpoczynając tym samym europejski semestr w 2024 r. W dniu 22 marca 2024 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego (2024) skupione wokół czterech wymiarów konkurencyjnej zrównoważoności. W dniu 21 listopada 2023 r., działając na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011⁽⁴⁾, Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania (2024), w którym nie wskazano Malty jako jednego z państw członkowskich, w których mogą występować zakłócenia równowagi lub które są narażone na takie zakłócenia i w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła także opinię w sprawie projektu planu budżetowego Malty na 2024 r. Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro oraz wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu (2024), w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro⁽⁵⁾ (zwane dalej „zaleceniem dla strefy euro (2024)”) w dniu 12 kwietnia 2024 r. oraz wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu w dniu 11 marca 2024 r.
- (5) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego. Ramy te obejmują nowe rozporządzenie (UE) 2024/1263 w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego, zmienione rozporządzenie (WE) nr 1467/97⁽⁶⁾ w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu i zmienioną dyrektywę Rady 2011/85/UE⁽⁷⁾ w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich. Nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego mają na celu wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych, zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom publicznym. Nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego promują także poczucie odpowiedzialności na poziomie krajowym i koncentrują się w większym stopniu na perspektywie średniookresowej, a jednocześnie na skuteczniejszym i spójniejszym egzekwowaniu przepisów. Każde państwo członkowskie musi przedłożyć Radzie i Komisji krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny. Krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne zawierają zobowiązania państwa członkowskiego dotyczące polityki budżetowej, reform i inwestycji zaplanowane na okres najbliższych 4 lub 5 lat, w zależności od zwykłej długości kadencji ustawodawcy krajowego. Ścieżka wydatków netto⁽⁸⁾ w ramach krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego musi spełniać wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, w tym wymogi dotyczące wprowadzenia lub utrzymania prawdopodobnej tendencji spadkowej długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do końca okresu dostosowawczego lub utrzymania długu na ostrożnym poziomie poniżej 60 % produktu krajowego brutto (PKB) oraz sprowadzenia lub utrzymania deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej traktatowej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, w średnim okresie. W przypadku gdy państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia odpowiedniego pakietu reform i inwestycji zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, okres dostosowawczy może zostać przedłużony o maksymalnie 3 lata. Aby pomóc w przygotowaniu tych krajowych średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych, w dniu 21 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała wskazówki dotyczące informacji, jakie państwa członkowskie mają przedstawiać w swoich krajowych średniookresowych planach budżetowo-strukturalnych i rocznych sprawozdaniach z postępów. Zgodnie z art. 5 i 36 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Komisja w stosownych przypadkach przekazała państwom członkowskim trajektorie referencyjne i informacje techniczne. Państwa członkowskie muszą przedłożyć swoje krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne do dnia 20 września 2024 r., chyba że dane państwo członkowskie i Komisja uzgodnią przedłużenie tego terminu o rozsądny okres. Państwa członkowskie – zgodnie ze swoimi krajowymi ramami prawnymi – mogą poddać projekt krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego pod dyskusję na forum parlamentu krajowego, zwrócić się do niezależnej instytucji fiskalnej o wydanie opinii oraz przeprowadzić konsultacje z partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami krajowymi.
- (6) W 2024 r. europejski semestr nadal przebiega w sposób zgodny z wdrażaniem Instrumentu. Pełne wdrożenie planów odbudowy i zwiększania odporności pozostaje nieodzowne do realizacji priorytetów polityki w ramach europejskiego semestru, ponieważ plany te przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom wskazanym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów wydanych w ostatnich latach lub znacznej części tych wyzwań. Zalecenia dla poszczególnych krajów na lata 2019, 2020, 2022 i 2023 pozostają równie aktualne w odniesieniu do planów odbudowy i zwiększania odporności, które zostały uzupełnione, zaktualizowane lub zmienione zgodnie z art. 14, 18 i 21 rozporządzenia (UE) 2021/241.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

⁽⁵⁾ Zalecenie Rady z dnia 12 kwietnia 2024 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Dz.U. C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj>).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj>).

⁽⁸⁾ Wydatki netto zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263: „Wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecyjne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

- (7) W dniu 13 lipca 2021 r. Malta przedstawiła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny określonymi w załączniku V do tego rozporządzenia. W dniu 5 października 2021 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Malty⁽⁹⁾, którą to decyzję zmieniono w dniu 14 lipca 2023 r. zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 w celu zaktualizowania maksymalnego wkładu finansowego z tytułu bezzwrotnego wsparcia finansowego, a także w celu włączenia rozdziału REPowerEU⁽¹⁰⁾. Uruchomienie transz jest uzależnione od przyjęcia przez Komisję decyzji zgodnie z art. 24 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241, stwierdzającej, że Malta osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe określone w decyzji wykonawczej Rady. Osiągnięcie w zadowalający sposób zakłada, że działania związane z uprzednio osiągniętymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi nie zostały odwrócone.
- (8) W dniu 15 kwietnia 2024 r. Malta przedłożyła swój krajowy program reform na 2024 r. zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97⁽¹¹⁾. Zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241 krajowy program reform na 2024 r. odzwierciedla również półroczne sprawozdania Malty z postępów w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.
- (9) W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe na 2024 r. dotyczące Malty. Oceniono w nim postępy Malty we wdrażaniu stosownych zaleceń dla tego kraju przyjętych przez Radę w latach 2019–2023 oraz podsumowano realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przez Malte. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano luki w odniesieniu do wyzwań, których nie uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności lub uwzględniono je jedynie częściowo, a także nowe i pojawiające się wyzwania. Oceniono w nim również postępy Malty we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów Unii dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- (10) Zgodnie z danymi zweryfikowanymi przez Eurostat deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Malty, który w 2022 r. wynosił 5,5 % PKB, spadł do 4,9 % w 2023 r., a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych spadł z poziomu 51,6 % PKB na koniec 2022 r. do 50,4 % na koniec 2023 r. Jak zapowiedziano w komunikacie Komisji z dnia 8 marca 2023 r. zatytułowanym „Wskazówki dotyczące polityki fiskalnej na 2024 r.”, Komisja wykonuje pierwszy krok na drodze do wszczęcia – zgodnie z obowiązującymi przepisami – procedur nadmiernego deficytu opartych na kryterium deficytu, na podstawie danych dotyczących wyników za 2023 r. W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 Traktatu. W sprawozdaniu tym oceniono sytuację budżetową Malty, ponieważ jej deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczył w 2023 r. określoną w Traktacie wartość odniesienia wynoszącą 3 % PKB. W sprawozdaniu stwierdzono, że w świetle powyższej oceny i zważywszy na opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego sformułowaną na podstawie art. 126 ust. 4 Traktatu, Komisja zamierza zaproponować w lipcu 2024 r. wszczęcie wobec Malty procedury nadmiernego deficytu i proponuje w tym celu Radzie przyjęcie na podstawie art. 126 ust. 6 Traktatu decyzji stwierdzającej istnienie sytuacji nadmiernego deficytu na Malcie.
- (11) W dniu 12 lipca 2022 r. Rada zaleciła⁽¹²⁾ Malcie podjęcie działań w celu zapewnienia, aby w 2023 r. wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych był zgodny z ogólnie neutralnym kursem polityki fiskalnej⁽¹³⁾, przy uwzględnieniu dalszego tymczasowego i ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na podwyżki cen energii oraz dla osób uciekających z Ukrainy. Zalecono Malcie gotowość do dostosowania wydatków bieżących do zmieniającej się sytuacji. Malcie zalecono również zwiększenie inwestycji publicznych na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz na rzecz bezpieczeństwa energetycznego, przy uwzględnieniu inicjatywy REPowerEU, m.in. poprzez wykorzystanie Instrumentu oraz innych funduszy unijnych. Według szacunków Komisji kurs polityki fiskalnej w 2023 r.⁽¹⁴⁾ był restrykcyjny, na poziomie 0,6 % PKB, w kontekście wysokiej inflacji. Wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów) w 2023 r. miał restrykcyjny wpływ na kurs polityki fiskalnej, wynoszący 1,6 % PKB. Obejmuje to wzrost o mniej niż 0,1 % PKB kosztów

⁽⁹⁾ ST 11941/21 INIT; ST 11941/21 ADD 1.

⁽¹⁰⁾ Decyzja wykonawcza Rady z dnia 14 lipca 2023 r. zmieniająca decyzję wykonawczą Rady z dnia 5 października 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Malty (ST 11202/23 INIT, ST 11202/23 ADD 1).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady nr 1466/97/WE z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj>).

⁽¹²⁾ Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie krajowego programu reform Malty, zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Malte programu stabilności na 2022 r. (Dz.U. C 334 z 1.9.2022, s. 146).

⁽¹³⁾ Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2024 r. średniookresowy wzrost produktu potencjalnego Malty w 2023 r., wykorzystywany do pomiaru kursu polityki fiskalnej, szacuje się – w oparciu o średnią rzeczywistą stopę wzrostu potencjalnego z 10 lat oraz deflator PKB z 2023 r. – na 11,2 % w ujęciu nominalnym.

⁽¹⁴⁾ Kurs polityki fiskalnej jest zdefiniowany jako miara rocznej zmiany sytuacji budżetowej sektora instytucji rządowych i samorządowych. Służy on do oceny impulsu dla gospodarki wynikającego z polityk fiskalnych, zarówno tych finansowanych z zasobów krajowych, jak i z budżetu Unii. Miernikiem kursu polityki fiskalnej jest różnica między (i) potencjalnym wzrostem w perspektywie średnioterminowej a (ii) zmianą poziomu wydatków pierwotnych po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów (z wyłączeniem tymczasowych działań nadzwyczajnych wynikających z kryzysu związanego z COVID-19) oraz z uwzględnieniem wydatków finansowanych z bezzwrotnego wsparcia (dotacji) w ramach Instrumentu oraz innych funduszy unijnych.

nadzwyczajnych środków ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na wzrost cen energii. Wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych w 2023 r. był zgodny z zaleceniem Rady z dnia 12 lipca 2022 r. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu oraz innych funduszy unijnych wyniosły w 2023 r. 0,9 % PKB. Inwestycje finansowane z zasobów krajowych wyniosły w 2023 r. 2,6 % PKB, co oznacza wzrost o 0,1 punktu procentowego w porównaniu z 2022 r. Malta sfinansowała dodatkowe inwestycje ze środków Instrumentu oraz innych funduszy unijnych. Malta sfinansowała inwestycje publiczne na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz bezpieczeństwa energetycznego, m.in. w zakresie renowacji budynków prywatnych i publicznych, w tym szpitali i szkół, elektryfikacji sektora transportu oraz projektów związanych z cyfryzacją administracji publicznej i sektora prywatnego. Inwestycje te są finansowane częściowo z Instrumentu oraz innych funduszy unijnych.

- (12) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. realny PKB wzrośnie o 4,6 % w 2024 r. i 4,3 % w 2025 r., a inflacja mierzona przez zharmonizowany indeks cen konsumpcyjnych (HICP) wyniesie 2,8 % w 2024 r. i 2,3 % w 2025 r.
- (13) W prognozie Komisji z wiosny 2024 r. przewiduje się deficyt publiczny w wysokości 4,3 % PKB w 2024 r., natomiast relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma wzrosnąć do 52,0 % do końca 2024 r. Spadek deficytu w 2024 r. wynika przede wszystkim z ograniczonego wzrostu zużycia pośredniego i kosztów wynagrodzeń, a także ze stopniowego znoszenia kosztów restrukturyzacji krajowych linii lotniczych. Zgodnie z szacunkami Komisji prognozuje się, że kurs polityki fiskalnej w 2024 r. będzie restrykcyjny, na poziomie 1,3 % PKB.
- (14) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. wydatki mające zostać sfinansowane za pomocą bezzwrotnego wsparcia (zwanego dalej „dotacjami”) z Instrumentu wyniosą w 2024 r. 0,4 % PKB, podczas gdy w 2023 r. finansowane w ten sposób wydatki wynosiły 0,2 % PKB. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu umożliwią wysokiej jakości inwestycje i reformy zwiększające produktywność bez wywierania bezpośredniego wpływu na saldo lub dług sektora instytucji rządowych i samorządowych Malty.
- (15) W dniu 14 lipca 2023 r. Rada zaleciła ⁽¹⁵⁾ Malcie zapewnienie rozważnej polityki fiskalnej, w szczególności poprzez ograniczenie nominalnego wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych z zasobów krajowych ⁽¹⁶⁾ do nie więcej niż 5,9 % w 2024 r. Państwa członkowskie zostały poproszone, aby przy wykonywaniu swoich budżetów na 2023 r. i przygotowywaniu projektów planów budżetowych na 2024 r. uwzględniły fakt, że Komisja zaproponuje Radzie wszczęcie procedur nadmiernego deficytu opartych na kryterium deficytu, na podstawie danych dotyczących wyników za 2023 r. W prognozie Komisji z wiosny 2024 r. przewiduje się, że wydatki pierwotne netto Malty finansowane z zasobów krajowych wzrosną o 5,5 % w 2024 r., która to zmiana jest niższa niż zalecana maksymalna stopa wzrostu. Wydatki pierwotne netto w 2023 r. były jednak wyższe, niż oczekiwano w momencie wydania zalecenia Rady z dnia 14 lipca 2023 r. (o 0,8 % PKB). Gdyby wydatki pierwotne netto w 2023 r. były takie same, jak oczekiwano w momencie wydania zalecenia Rady z dnia 14 lipca 2023 r., stopa wzrostu wydatków pierwotnych netto w 2024 r. byłaby w rezultacie wyższa od zalecanej stopy wzrostu o 0,7 % PKB. Zatem zdaniem Komisji, po uwzględnieniu efektu bazy wynikającego z wyższych niż oczekiwano wydatków netto w 2023 r., istnieje ryzyko, iż wydatki pierwotne finansowane z zasobów krajowych nie są w pełni zgodne z zaleceniem.
- (16) Rada zaleciła ponadto Malcie, aby w latach 2023 i 2024 podjęła działania w celu jak najszybszego wycofania obowiązujących nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii i wykorzystała uzyskane w ten sposób oszczędności do zmniejszenia deficytu publicznego. Rada zaleciła ponadto, aby, w przypadku gdyby ponowne podwyżki cen energii wymagały wdrożenia nowych lub dalszego stosowania dotychczasowych środków wsparcia, Malta zapewniła, by takie środki wsparcia były ukierunkowane na ochronę gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, były możliwe do udźwignięcia przez budżet i utrzymywały zachęty do oszczędzania energii. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2024 r. koszt budżetowy netto ⁽¹⁷⁾ nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii szacowany jest na poziomie 1,7 % PKB w 2023 r. i ma wynieść 2,0 % w 2024 r. i 1,0 % w 2025 r. Zakłada się w szczególności, że cięcia podatków pośrednich od zużycia energii oraz subsydia do produkcji energii mające na celu zrekompensowanie wzrostu cen importowanej energii elektrycznej i cen emisji dwutlenku węgla pozostaną w mocy w latach 2024 i 2025 ⁽¹⁸⁾. Pomimo wyzwań, z jakimi mierzy się Malta ze względu na wysoki stopień uzależnienia od importu energii oraz narażenie na wstrząsy zewnętrzne, których oddziaływanie jest potęgowane przez niewielkie rozmiary gospodarki krajowej, nie przewiduje się jak najszybszego wycofania nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii w latach 2023 i 2024. Istnieje ryzyko, że będzie to niezgodne z zaleceniami Rady. Nie zostaną zatem uzyskane oszczędności, które można by wykorzystać do zmniejszenia deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z zaleceniem Rady. Koszt budżetowy nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii ukierunkowanych na ochronę

⁽¹⁵⁾ Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie krajowego programu reform Malty na 2023 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Maltę programu stabilności na 2023 r. (Dz.U. C 312 z 1.9.2023, s. 167).

⁽¹⁶⁾ Wydatki pierwotne netto definiuje się jako wydatki finansowane z zasobów krajowych po skorygowaniu o (i) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (ii) wydatki z tytułu odsetek, (iii) cykliczne wydatki związane z bezrobociem oraz (iv) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

⁽¹⁷⁾ Te dane liczbowe odzwierciedlają poziom rocznych kosztów budżetowych tych środków, z uwzględnieniem dochodów i wydatków, a także – w stosownych przypadkach – po odliczeniu dochodów z podatków od nieoczekiwanych zysków dostawców energii.

⁽¹⁸⁾ W swojej prognozie z wiosny 2024 r. Komisja zakłada zasadniczo, że środki, które według Malty pozostaną w mocy do końca 2024 r., będą miały wpływ na budżet również w 2025 r.

gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji jest szacowany na 0,2 % PKB w 2024 r. (w porównaniu do 0,1 % w 2023 r.), z czego 0,2 % PKB umożliwi utrzymanie sygnału cenowego, zachęcając do zmniejszenia zapotrzebowania na energię i zwiększenia efektywności energetycznej (w porównaniu do 0,1 % w 2023 r.).

- (17) Oprócz tego Rada zaleciła też Malcie utrzymanie inwestycji publicznych finansowanych z zasobów krajowych i zapewnienie skutecznej absorpcji dotacji w ramach Instrumentu oraz innych funduszy unijnych, w szczególności w celu wspierania zielonej i cyfrowej transformacji. Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. inwestycje publiczne finansowane z zasobów krajowych wzrosną z 2,6 % PKB w 2023 r. do 2,8 % PKB w 2024 r. Jest to zgodne z zaleceniami Rady. Jeżeli chodzi o wydatki publiczne finansowane z dochodów z funduszy unijnych, w tym z dotacji w ramach Instrumentu, spodziewane jest z kolei, że pozostaną one stabilne na poziomie 0,9 % PKB w 2024 r.
- (18) Na podstawie środków z zakresu polityki znanych w dacie granicznej prognozy i przy założeniu niezmiennego kursu polityki deficyt publiczny w 2025 r. przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2024 r. ma wynieść 3,9 % PKB. Spadek deficytu w 2025 r. wynika głównie ze spodziewanego obniżenia kosztu środków wsparcia w dziedzinie energii. Relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma wzrosnąć do 52,6 % do końca 2025 r.
- (19) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.2 załącznika V do tego rozporządzenia plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które mają zostać wdrożone do 2026 r. Oczekuje się, że te reformy i inwestycje przyczynią się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom wskazanym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów lub znacznej części tych wyzwań. Ze względu na te krótkie ramy czasowe szybkie przystąpienie do skutecznej realizacji planu odbudowy i odporności, w tym rozdziału REPowerEU, jest nieodzowne dla zwiększenia długoterminowej konkurencyjności Malty dzięki zielonej i cyfrowej transformacji, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwości społecznej. Aby zrealizować do sierpnia 2026 r. zobowiązania przewidziane w planie odbudowy i zwiększania odporności, Malta musi nadal wdrażać reformy i realizować inwestycje. Systematyczne zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych stron pozostaje nieodzowne dla celu zapewnienia szerokiego poczucia odpowiedzialności za pomyślną realizację planu odbudowy i zwiększania odporności.
- (20) W ramach przeglądu śródkresowego funduszy polityki spójności Malta ma obowiązek, zgodnie z art. 18 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽¹⁹⁾, dokonać przeglądu poszczególnych programów wspieranych przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), Fundusz Spójności oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) do marca 2025 r., biorąc pod uwagę m.in. wyzwania wskazane w zaleceniach dla poszczególnych krajów na 2024 r. oraz krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu. Przegląd ten stanowi podstawę ostatecznej alokacji finansowania unijnego w ramach poszczególnych programów. Malta poczyniła wprawdzie postęp we wdrażaniu programów polityki spójności i Europejskiego filaru praw socjalnych, ale pozostają pewne wyzwania. Przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności jest niezwykle istotne. Priorytety uzgodnione w ramach tych programów pozostają aktualne. Inwestycje w efektywność energetyczną i energię ze źródeł odnawialnych mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia oszczędności energii, utrwalenia zrównoważonego rozwoju w sektorze energetycznym i zmniejszenia zależności Malty od międzynarodowych źródeł energii. Istotne jest, by dalej prowadzić inwestycje w zrównoważone rozwiązania multimodalne i aktywną mobilność, w celu zmniejszenia zagęszczenia ruchu i ograniczenia emisji z transportu drogowego. Nadal konieczne są wysiłki w celu zapewnienia zrównoważonego charakteru gospodarki wodno-ściekowej. Potrzebne są także praktyki właściwe dla gospodarki o obiegu zamkniętym, m.in. maksymalizacja recyklingu, tak aby osiągnąć cele w tym zakresie i ograniczyć składowanie. Należy ponadto promować uczenie się dorosłych, aby zwiększyć poziom umiejętności wśród ludności i zmniejszyć niedobory siły roboczej. Należy nadal wspierać integrację społeczną i integrację na rynku pracy wrażliwych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli państw trzecich i osób z niepełnosprawnościami, a także kwestii równouprawnienia płci. Malta może również wykorzystać inicjatywę „Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy”, ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795⁽²⁰⁾, do wspierania autonomii strategicznej Unii oraz konkurencyjności i trwałości przemysłu.

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

- (21) Oprócz wyzwań gospodarczych i społecznych, które uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności oraz w ramach innych funduszy unijnych, Malta stoi w obliczu kilku dodatkowych wyzwań związanych z cechami jej systemu podatkowego, które sprzyjają agresywnemu planowaniu podatkowemu, z edukacją i umiejętnościami, z energią ze źródeł odnawialnych i z transportem.
- (22) Kluczowe znaczenie dla poprawy efektywności i sprawiedliwości systemów podatkowych wciąż ma rozwiązanie problemu agresywnego planowania podatkowego. Z uwagi na skutki uboczne strategii agresywnego planowania podatkowego między państwami członkowskimi zasadnicze znaczenie mają skoordynowane działania mające na celu uzupełnienie prawodawstwa unijnego za pomocą polityk krajowych wszystkich państw członkowskich. Malta podjęła pewne kroki w celu wyeliminowania praktyk agresywnego planowania podatkowego: wdrożyła wcześniej uzgodnione inicjatywy międzynarodowe i europejskie, a także zobowiązała się do rozwiązania tego problemu w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności. Realizując przewidziane w planie reformy, rząd Malty przyjął nową ustawę wprowadzającą przepisy dotyczące cen transferowych, które zaczęły obowiązywać od stycznia 2024 r. Celem jest zapobieganie przenoszeniu zysków przez przedsiębiorstwa. Malta zleciła również niezależne badanie dotyczące płatności wychodzących i przychodzących (tj. między rezydentami Unii a rezydentami innych państw), w następstwie którego zostaną przyjęte nowe przepisy. Jednak do czasu zastosowania przez Malte podatków u źródła od odsetek, dywidend i należności licencyjnych wypłacanych przez przedsiębiorstwa z siedzibą na Malcie na rzecz jurysdykcji o zerowych i niskich stawkach podatkowych (w tym przypadku oznacza to każdą jurysdykcję, w której ustawowa stawka podatku dochodowego od osób prawnych wynosi poniżej 9 %, tj. najniższej ustawowej stawki podatku dochodowego od osób prawnych w Unii) lub równoważnych środków ochronnych w celu zapewnienia, aby przedsiębiorstwa nie mogły przenosić zysków nieopodatkowanych do państw spoza Unii, ryzyko podwójnego nieopodatkowania tych zysków pozostaje wysokie. Ponadto traktowanie spółek mających na Malcie rezydencję podatkową, ale nie domicyl podatkowy, nadal stwarza ryzyko podwójnego nieopodatkowania zarówno przedsiębiorstw, jak i osób fizycznych. Kwestia ta zostanie jedynie częściowo rozwiązana poprzez zapewnienie zgodności z dyrektywą Rady (UE) 2022/2523⁽²¹⁾, która będzie miała zastosowanie tylko do dużych przedsiębiorstw dopiero po wdrożeniu tej dyrektywy przez Malte.
- (23) Niedobór pracowników z odpowiednimi umiejętnościami oraz niedopasowanie umiejętności stanowią wąskie gardło hamujące przyszły wzrost, konkurencyjność i dwojaką transformację – zieloną i cyfrową. W pierwszym kwartale 2024 r. zgłoszono niedobory siły roboczej jako czynnik ograniczający produkcję na Malcie, przy czym w sektorze usług i w przemyśle zgłaszano takie niedobory około dwukrotnie częściej, niż wynosi średnia unijna. Ponad dwie trzecie przedsiębiorstw zgłosiło trudne do obsadzenia wakaty na stanowiskach wymagających specjalistycznych umiejętności w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Najnowsze wyniki opracowanego przez OECD Programu międzynarodowej oceny umiejętności uczniów (PISA) pokazują, że Malta ma jeden z najwyższych w Unii odsetków uczniów osiągających słabe wyniki, co stanowi poważne wyzwanie dla późniejszego rozwoju umiejętności. Około jedna trzecia piętnastolatków w całym przekroju społeczno-ekonomicznym Malty osiąga słabe wyniki w matematyce, czytaniu i naukach przyrodniczych. Niedobór nauczycieli jest częściowo rozwiązywany przez nauczycieli zastępczych, których poziom kwalifikacji jest inny lub niższy niż poziom wymagany w przypadku w pełni wykwalifikowanych nauczycieli. Liczba osób wcześniej kończących naukę maleje, ale utrzymuje się powyżej średniej unijnej, co zwiększa i tak już dużą liczbę osób dorosłych o niskich kwalifikacjach. Mimo że ogólny udział dorosłych w kształceniu i szkoleniu (w ciągu ostatnich 12 miesięcy) odpowiada średniej unijnej, to udział osób dorosłych o niskich kwalifikacjach w uczeniu się jest niewielki. Podobnie, chociaż w 2023 r. 63 % dorosłych posiadało co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe, to różnice w poziomie umiejętności są znaczne. Odsetek osób uczących się, które uczestniczą w kształceniu i szkoleniu zawodowym na poziomie średnim II stopnia (VET), pozostaje niski. Poprawa jakości kształcenia przez skupienie się na umiejętnościach podstawowych, rozwiązanie problemu niedoboru nauczycieli i priorytetowe traktowanie ich rozwoju zawodowego w celu lepszego zaspokojenia potrzeb uczniów w zakresie uczenia się, a jednocześnie zwiększenie adekwatności maltańskich systemów kształcenia i szkolenia w kontekście potrzeb rynku pracy w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi mają kluczowe znaczenie dla ograniczenia skali słabych wyników kształcenia oraz wyrównania poważnego niedoboru i niedopasowania umiejętności.
- (24) Wyzwaniem, przed którym stoi Malta, jest osiągnięcie zielonego wzrostu gospodarczego zapewniającego równowagę między rozwojem a zrównoważeniem środowiskowym. Zielona transformacja tego kraju jest hamowana przez dominującą rolę paliw kopalnych w systemie energetycznym. W 2022 r. udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto na Malcie wyniósł 13,4 %, co stanowi jeden z najniższych udziałów w Unii. Jest to znacznie poniżej orientacyjnego udziału odnawialnych źródeł energii na Malcie wynoszącego 28 %, który ma stanowić wkład w realizację do 2030 r. wiążącego unijnego celu w zakresie odnawialnych źródeł energii wynoszącego 42,5 %. Niemal cała zainstalowana moc energii ze źródeł odnawialnych pochodzi z energii słonecznej na lądzie i moc ta powoli rośnie (o 4 % w 2023 r.). Trwająca reforma przedstawiona w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, która oprócz skrócenia terminów wydawania pozwoleń na przedsięwzięcia z zakresu energii odnawialnej zakłada zamontowanie instalacji wykorzystujących energię słoneczną

(21) Dyrektywa Rady (UE) 2022/2523 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zapewnienia globalnego minimalnego poziomu opodatkowania międzynarodowych grup przedsiębiorstw oraz dużych grup krajowych w Unii (Dz.U. 328 z 22.12.2022, s. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj>)

w niektórych nowych budynkach, powinna zwiększyć liczbę tych instalacji. Malta dysponuje znacznym potencjałem morskiej energii słonecznej i wiatrowej w swojej wyłącznej strefie ekonomicznej. Potencjał ten pozostaje jednak niewykorzystany. Zdolność Malty do wdrażania rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii, przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa dostaw energii, zależy również od postępów w budowie drugiego elektroenergetycznego połączenia wzajemnego z Włochami oraz dalszej rozbudowy krajowej sieci energetycznej, także poprzez inwestycje w rozwiązania z zakresu magazynowania energii z baterii.

- (25) Zmniejszenie zagęszczenia ruchu oraz wysokich emisji z transportu drogowego jest kluczowe dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Emisje gazów cieplarnianych z transportu drogowego wzrosły o 23,3 % w porównaniu z 2005 r. Samochody osobowe stanowią 86 % transportu pasażerskiego na Malcie i jest to tendencja wzrostowa. Głównym wyzwaniem transportowym na Malcie pozostaje zagęszczenie ruchu, które wpływa również na konkurencyjność wysp, i konieczne jest zatem znaczne zwiększenie skali wysiłków, aby rozwiązać ten problem. Chcąc promować alternatywny morski transport zbiorowy, Malta wdraża wewnętrzną sieć promów poprzez modernizację miejsc ich cumowania i korzysta do tego celu ze wsparcia Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Ponadto Malta planuje zwiększenie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej przez budowę 17,5 km infrastruktury czystego transportu miejskiego dzięki środkom przeznaczonym na finansowanie spójności, w tym ścieżek dla pieszych i ścieżek rowerowych.
- (26) Z uwagi na bliskie powiązania między gospodarkami państw członkowskich należących do strefy euro i ich wspólnym wkładem w funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej Rada zaleciła w 2024 r. państwom członkowskim będącym członkami strefy euro podjęcie działań, w tym poprzez ich plany odbudowy i zwiększania odporności, w celu wdrożenia zalecenia dla strefy euro (2024). W przypadku Malty zalecenia 1, 2, 3 i 4 przyczyniają się do realizacji pierwszego, drugiego, trzeciego i czwartego zalecenia, przedstawionych w zaleceniu dla strefy euro (2024),

NINIEJSZYM ZALECA Malcie podjęcie w latach 2024 i 2025 działań mających na celu:

1. Terminowe przedłożenie średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego. Ograniczenie – zgodnie z wymogami zreformowanego paktu stabilności i wzrostu – wzrostu wydatków netto ⁽²²⁾ w 2025 r. do wskaźnika umożliwiającego, między innymi, obniżenie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB oraz utrzymanie długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na ostrożnym poziomie w średnim okresie. Wycofanie nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii przed zimą 2024/2025. Wylimitowanie utrzymującego się ryzyka związanego z agresywnym planowaniem podatkowym, wprowadzenie podatku od źródeł od płatności wychodzących lub równoważnych środków ochronnych, oraz zmianę przepisów dotyczących przedsiębiorstw niemających domicyliu podatkowego.
2. Kontynuowanie szybkiej i skutecznej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziału REPowerEU, aby zapewnić zakończenie reform i inwestycji do sierpnia 2026 r. Przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności. W kontekście przeglądu śródkresowego tych programów – dalsze koncentrowanie się na uzgodnionych priorytetach, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości oferowanych przez inicjatywę „Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy” w celu poprawy konkurencyjności.
3. Poprawa jakości i adekwatności kształcenia i szkolenia w kontekście potrzeb rynku pracy w celu rozwiązania problemu słabych wyników kształcenia, a także poważnego niedoboru i niedopasowania umiejętności, w szczególności przez wspieranie umiejętności podstawowych uczniów i rozwój zawodowy nauczycieli.
4. Przyspieszenie wdrażania rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii przez realizację projektów o dużej skali oraz inwestycji na małą skalę w bezpośrednią produkcję i zużycie energii. Rozwiązanie problemu zagęszczenia ruchu przez poprawę jakości i efektywności transportu publicznego oraz zwiększenie inwestycji w infrastrukturę transportu niezmotoryzowanego.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 21 października 2024 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

NAGY I.

⁽²²⁾ Zgodnie z art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263 „wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.